

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Φιλοσοφίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΣ1.18	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Λογική και Ιστορία της Λογικής: Ειδικά θέματα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Υποχρεωτικό Επιλογής (Σεμινάριο)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δια ζώσης (100%)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα είναι σε θέση να: - Μεταφράζουν προτάσεις και επιχειρήματα σε λογική γλώσσα και να τα αξιολογούν αναφορικά με την εγκυρότητά τους. - Κατανοούν τις διαφορές μεταξύ παραγωγικών και μη παραγωγικών μεθόδων συμπερασμού και να αναγνωρίζουν τα όριά τους. - Γνωρίζουν το πως αναδύθηκαν οι παραγωγικές και οι μη παραγωγικές μέθοδοι συμπερασμού. - Γνωρίζουν ορισμένα λογικά παράδοξα και είναι σε θέση να αποτιμήσουν τις προσπάθειες επίλυσής τους με την χρήση πλειότιμων λογικών.
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:
-Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών -Αυτόνομη εργασία

-Άσκηση κριτικής

-Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή

Οι έννοιες της ορθότητας και της εγκυρότητας στους συλλογισμούς. Παραγωγικοί και μη παραγωγικοί συλλογισμοί.

2. Προτασιακή και πρωτοβάθμια λογική

Επανάληψη στις βασικές έννοιες της κλασσικής λογικής. Εύρεση της αληθοτιμής προτάσεων με χρήση πινάκων αλήθειας και δένδροδιαγραμμάτων. Εξάσκηση στην μετάφραση προτάσεων και κειμένων από την φυσική γλώσσα σε κατάλληλη λογική γλώσσα.

3. Η λογική του Αριστοτέλη

Το τετράγωνο της αντίθεσης. Τα συλλογιστικά σχήματα που προκύπτουν από την δομή Υποκείμενο-Κατηγορήμα. Τα 14 είδη συλλογισμών που προκύπτουν, ανάλογα με το είδος των όρων που θα χρησιμοποιηθούν. Καινοτομίες και όρια της αριστοτελικής θεωρίας.

4. Επαγωγή

Το πρόβλημα της Επαγωγής στον Hume. Οι επαγωγικοί συλλογισμοί δεν μπορούν να δικαιολογηθούν παραγωγικά. Η προσπάθεια επαγωγικής δικαιολόγησής τους είναι κυκλική. Η όποια νομιμοποίησή τους εδράζεται στην βάση της συνήθειας. Η θέση του Venn πως η επαγωγή βασίζεται στην παρατήρηση ομοιόμορφων ακολουθιών γεγονότων στην φύση.

5. Frege και Russell

Η λογική του Frege: η αναζήτηση ενός συστήματος εννοιολογικού συμβολισμού. Η λογική του Russell: το παράδοξο του Russell και η θεωρία των τύπων. Ορισμός εννοιών εκτασιακά. Διαχωρισμός συναρτήσεων σε επίπεδα (τύπους), όπου κάθε συνάρτηση θα μπορεί να δεχθεί ορίσματα κατώτερου επιπέδου αλλά όχι ανώτερου. Η κληρονομιά του Russell: η μέθοδος της λογικής ανάλυσης.

6. Απαγωγή

Η Απαγωγή στο έργο του Peirce ως μια διακριτή μέθοδος συμπερασμού. Το πλεονέκτημα της Απαγωγής έναντι της Επαγωγής και της Παραγωγής: η δυνατότητα εισαγωγής νέου λεξιλογίου και ευρύτερα νέων ιδεών. Η έρευνα ως μια διαδικασία τριών σταδίων όπου χρησιμοποιούνται και τα τρία είδη συμπερασμού.

7. Σύγχρονη Επαγωγή

Σύγχρονες μορφές της επαγωγής με απαρίθμηση. Παραδείγματα επαγωγικών συλλογισμών από την καθημερινή ζωή και την επιστημονική έρευνα. Η διάκριση υπαρκτικών/καθολικών προτάσεων υπό το πρίσμα της διάκρισης επαληθεύσιμων/διαψεύσιμων προτάσεων. Το νέο πρόβλημα της Επαγωγής του Goodman. Δυνατότητες διαφυγής από τον γρίφο του Goodman.

8. Σύγχρονη Απαγωγή

Η διάκριση μεταξύ επιλεκτικής και δημιουργικής απαγωγής. Η απαγωγή ως Συναγωγή στην Καλύτερη Εξήγηση [ΣΚΕ]. Παραδείγματα ΣΚΕ από την καθημερινή ζωή και την επιστημονική έρευνα. Πως μπορούμε να επιλέξουμε την καλύτερη εξήγηση: ο ρόλος των εξηγητικών αρετών.

9. Δικαιολόγηση μεθόδων

Σχέση μεταξύ Επαγωγής με Απαρίθμηση και ΣΚΕ: υπάρχει δυνατότητα αναγωγής της μιας μεθόδου στην άλλη; Τα επιχειρήματα των Harman και Fumerton. Προσπάθειες δικαιολόγησης της ΣΚΕ και της επαγωγής: η απαγωγική δικαιολόγηση της ΣΚΕ έναντι της επαγωγικής δικαιολόγησης της επαγωγής.

10. Ασάφεια

Η ασάφεια ως θέμα απροσδιόριστων ή συγκεχυμένων ορίων. Τα ασαφή κατηγορήματα στην φυσική γλώσσα. Το παράδοξο και το αντίστροφο παράδοξο του σωρείτη. Το παράδοξο και η αδυναμία επίλυσής του στο πλαίσιο της κλασικής δίτιμης λογικής.

11. Το παράδοξο του σωρείτη (I)

Εισαγωγή στις βασικές έννοιες της τρίτιμης λογικής. Παρουσίαση των αληθοπινάκων της τρίτιμης λογικής του Kleene. Διερεύνηση του παραδόξου σε αυτό το πλαίσιο: αξιολόγηση των ορίων που θέτει η υιοθέτηση αυτής της λογικής. Φιλοσοφικό κόστος αποδοχής τρίτιμων λογικών: απεμπόληση των εννοιών της ταυτολογίας και της αντίφασης.

12. Το παράδοξο του σωρείτη (II)

Πλειότιμες λογικές και βαθμοί πεποίθησης. Ενδεικτική παρουσίαση των αληθοπινάκων των βασικών συνδέσμων στα πλαίσια μιας θεωρίας βαθμών πεποίθησης. Διερεύνηση του παραδόξου, αξιολόγηση των περιορισμών που θέτει η υιοθέτηση αυτής της στρατηγικής. Όρια των θεωριών βαθμών αλήθειας.

13. Το παράδοξο του ψεύτη

Αναφορά στο παράδοξο του Επιμενίδη και το παράδοξο του ψεύτη. Συγκριτική αποτίμησή τους. Άλλες μορφές του παραδόξου, όπως το παράδοξο του Πινόκιο και το επιχείρημα του Buridan περί ύπαρξης του Θεού. Απόπειρες επίλυσης του παραδόξου μέσω του περιορισμού της έννοιας της αυτοαναφορικότητας. Πραγμάτευση του παραδόξου στα πλαίσια της τρίτιμης λογικής.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ	Η επικοινωνία με φοιτητές θα γίνεται με τους παρακάτω τρόπους: -δια ζώσης, πριν και μετά το μάθημα -κατά τις ώρες γραφείου

	-ηλεκτρονικά είτε μέσω του mail είτε μέσω της πλατφόρμας e-learn.	
ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΡΟΠΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Ομαδικές εργασίες και συζητήσεις, συνεργατικές πλατφόρμες μάθησης με χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης, τηλεδιάσκεψη με βίντεο, QA sessions, κ.ά</i>	-	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Σε κάθε διάλεξη θα γίνεται ανάλυση των βασικών εννοιών και επιχειρημάτων της κάθε ενότητας. Η παρουσίαση θα γίνεται με την βοήθεια διαφανειών (slides). Θα δίνεται handout που θα περιλαμβάνει τα κυριότερα σημεία. Οι διαφάνειες και τα handouts θα αναρτώνται μετά το τέλος του μαθήματος στο e-learn, μαζί με όποιο άλλο πρωτότυπο υλικό απαιτηθεί (όπως αποσπάσματα από βιβλία και άρθρα).	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	Απαιτούνται βασικές γνώσεις χρήσης Υ/Η και πρόσβαση στο διαδίκτυο.	
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗ/ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ	Η κατάθεση των εργασιών θα γίνεται στο e-class επομένως θα περνάνε από τον έλεγχο του Turnitin.	
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ	Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης κατόπιν άδειας από τον διδάσκοντα	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Αυτόνομη μελέτη	45 ώρες
	Εκπόνηση εργασίας	66 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	150
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i>	Ο τελικός βαθμός θα προκύπτει από τον βαθμό μιας εργασίας 3.000 λέξεων πάνω σε μια από τις θεματικές που θα αναπτυχθούν κατά την διάρκεια του εξαμήνου.	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κύρια βιβλιογραφία Olin, D. (2007): Το παράδοξο. Οκτώ. Restall, G. (2022): Λογική. Τόπος. Πορτίδης, Δ., Ψύλλος, Σ. & Αναπολιτάνος, Δ. (2007): Λογική, η δομή του Επιχειρήματος. Νεφέλη. Συμπληρωματική βιβλιογραφία Chalmers, A. F. (1994): Τι είναι αυτό που το λέμε επιστήμη. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης. Δημητρακόπουλος, Κ. & Καπάνταης, Δ. (2017): Λογική, στο Καραμανώλης, Γ. (επιμ.): Εισαγωγή στην Αρχαία Φιλοσοφία. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
